

Historische rampspoed

De NPO besteedt in dit nieuwe televisieseizoen veel aandacht aan grote historische gebeurtenissen van tragische aard. Met onder meer documentaires over de aanslag op Olympische Spelen van München in 1972 en de Bijlerramp van 1992.

Tekst: Bram de Graaf, beeld: KRO-NCRV/ANP, Ruud Baan

KRO-NCRV presenteert dit najaar maar liefst vier programma's die betrekking hebben op de Bijlerramp van zondag 4 oktober 1992, toen minstens 43 mensen omkwamen nadat een EIAI-toestel zich in een Amsterdamse flat boorde. Er wordt gewerkt aan een dramaserie, een documentaire, een podcast en een digitale reconstructie. "Deze vliegtuigramp kende een tragische nasleep, waarbij burgers niet werden gehoord en er onvoldoende aan waarheidsvinding werd gedaan", zegt Peter Kuipers, directievoorzitter van KRO-NCRV. "Met de verschillende vertelvormen van *Rampvlucht* willen we het belang van goede onderzoeksjournalistiek aantonen in situaties die alle burgers aan gaan. De politieke thema's van toen en de journalistieke strijd om de waarheid naar boven te halen, zijn nog altijd aan de orde van de dag."

Enthousiast

De voorstellen voor het project werden enthousiast door de NPO ontvangen en geprogrammeerd. De NPO bepaalt welke historische terugblikprogramma's te zien zijn bij de publieke omroep. "Jaarlijks verzorgt de NOS de registraties van een aantal grote terugkerende momenten

zoals *Dodenherdenking* en *Herdenking Slavernijverleden*", zegt Remco van Westerloo, manager bij de NPO. "Die staan vast en daarover voeren we hooguit het gesprek: hoe pakken we dat deze keer aan? Daarnaast kunnen we op de kalender inschatten aan welke gebeurtenissen die een x-aantal jaren geleden hebben plaatsgevonden, aandacht besteed gaat worden. Niet alleen de publieke omroepen houden die agenda in de gaten, ook de zelfstandige televisieproducenten. In

2025 viert Amsterdam het 750-jarig bestaan en alleen al over dat herdenkingsjaar ontvingen we zes voorstellen." Wie wat mag maken, hangt af van meerdere factoren, zegt Van Westerloo. "Het moet nieuwe inzichten geven, origineel worden aangepakt en nationaal tot de verbeelding spreken. En we kijken naar wie het doet. Omdat dit vaak ingewikkelde projecten zijn, kiezen we het liefst voor ervaren maken. Het idee moet wel worden waargemaakt."

‘Twan Huys had een unieke insteek om het verhaal opnieuw te vertellen’

Weduwe

Zo'n ervaren maker is Twan Huys. Op NPO 1 is begin september een tweeluik te zien over de Olympische Spelen van München in 1972: Ankie, *de olympische weduwe*. Tijdens een Palestijnse terreuractie kwamen elf Israëliërs om het leven, waaronder de destijds 27-jarige schermcoach Andre Spitzer. Zijn weduwe, de Nederlandse Ankie Spitzer-De Jong (later Israëlcorrespondent van de NOS), zocht jaren naar antwoorden over de aanslag,

maar de Duitse autoriteiten werkten haar tegen. De documentairemakers kregen eindelijk volledige toegang tot het dossier en konden haar belangrijkste vragen beantwoorden. Zoals: hoe werd haar man vermoord en door wie? “Daarmee had Twan Huys een unieke insteek om het verhaal opnieuw te vertellen”, aldus Van Westerloo. “Ik dacht: al maakt hij hier 50 procent van waar, dan is dit al een ongelooflijk aansprekend verhaal. We hebben geen seconde gearzeld.” Dat NPO al een documentaire had aangekocht over München maakt dan niet uit, zegt hij. “De Nederlandse invalshoek van Huys zat daar niet in. Belangrijk is in zo'n geval of het aanvullend is. Dat was hier overduidelijk het geval. Net als bij de Bijlmer-producties van KRO-NCRV.”

Op de kalender

Aanslagen München 1972

Twan Huys maakt een tweeluik over de weduwe van een van de slachtoffers.

► 4 EN 5 SEPTEMBER NPO 1

Blijmerramp 1992

KRO-NCRV brengt zowel een documentaire als de dramaserie *Rampvlucht* over deze tragedie.

► VANAF 29 SEPTEMBER NPO 1 EN NPO 2

Rampjaar 1672

Frankrijk, Engeland en de Duitse bisdommen vallen de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden aan. Hans Goedkoop presenteert een zevendelige docu.

► NOVEMBER NPO 2

Watersnoodramp 1953

De Andere tijden-redactie werkt aan de vierdelige documentaire-serie *Het water komt!*

► JANUARI 2023 NPO 2